



У К Р А І Н А  
О Д Е С Ь К А О Б Л А С Н А Р А Д А

**ПРОЕКТ РІШЕННЯ**

**Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Кабінету Міністрів України та Міністерства оборони України про передачу у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Одеської області земельної ділянки колишнього військового полігону «Тарутинський» площею 23 253,17 га, що розташована на території Веселодолинської сільської ради Тарутинського району Одеської області, для реалізації законних прав учасників бойових дій на отримання земельних ділянок**

З метою забезпечення виконання вимог статті 13 Конституції України, відповідно до якої земля, її надра, атмосферне повітря, водні та інші природні ресурси, які знаходяться в межах території України, природні ресурси її континентального шельфу, виключної (морської) економічної зони є об'єктами права власності Українського народу, статті 41 Конституції України щодо непорушності права приватної власності та статті 118 Земельного кодексу України щодо права кожного громадянина одержати безоплатно у власність земельну ділянку із земель державної або комунальної власності у межах норм безоплатної приватизації, керуючись ст. 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», обласна рада

**ВИРІШИЛА:**

1. Підтримати звернення депутатів Одеської обласної ради до Кабінету Міністрів України та Міністерства оборони України про передачу у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Одеської області земельної ділянки колишнього військового полігону «Тарутинський» площею 23 253,17 га, що розташована на території Веселодолинської сільської ради Тарутинського району Одеської області, для реалізації законних прав учасників бойових дій на отримання земельних ділянок (додається).

2. Направити звернення до Кабінету Міністрів України та Міністерства оборони України.

*Проект рішення обласної ради  
підготовлений та внесений  
фракцією «Опозиційний блок»  
в Одеській обласній раді*

Додаток  
до рішення обласної ради  
від 2018 року  
№ -VII

**ЗВЕРНЕННЯ**  
**депутатів Одеської обласної ради до Кабінету Міністрів України**  
**та Міністерства оборони України про передачу у спільну власність**  
**територіальних громад сіл, селищ, міст Одеської області земельної ділянки**  
**колишнього військового полігону «Тарутинський» площею 23 253,17 га,**  
**що розташована на території Веселодолинської сільської ради**  
**Тарутинського району Одеської області, для реалізації законних прав**  
**учасників бойових дій на отримання земельних ділянок**

Ми, депутати Одеської обласної ради, глибоко стурбовані ситуацією з нестачею земель сільськогосподарського призначення для відведення їх у приватну власність на території області. Про це свідчить велика кількість звернень до органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, котрі надходять від жителів регіону зі статусом учасників бойових дій (значна частина з них від бійців зони антитерористичної операції на території України). Військовослужбовці, не дивлячись на їх пільговий правовий статус, позбавлені можливості вести сільське господарство та забезпечувати власні родини, оскільки не в змозі отримати земельну ділянку з державної власності.

Право на безоплатне відведення земельної ділянки в приватну власність гарантоване державою та регламентоване частиною 6 статті 118 та статтею 121 Земельного кодексу України. Відповідно до цих положень громадяни мають право одержати безоплатно у власність земельну ділянку із земель державної або комунальної власності для ведення особистого селянського господарства у межах норм безоплатної приватизації (у розмірі не більше 2,0 гектара).

За офіційною інформацією Державної служби України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції, станом на 11 вересня 2018 року, лише учасників АТО в Одеській області зареєстровано 11 568 осіб, не кажучи про ще більшу кількість осіб, яким надано статус учасників бойових дій відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». Керуючись нормами закону, ці люди звертаються до територіальних органів Держгеокадастру в Одеській області з відповідними клопотаннями, проте отримують численні відмови з мотивів відсутності вільних земель. Тобто, тим, хто захищав та продовжує захищати незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і жертвує собою на благо держави – не залишається нічого іншого, як змиритись з цією ситуацією та відмовитись від власного законного права.

Сьогодні на обліку Міністерства оборони України перебуває земельна ділянка військового містечка №11 (Арцизький, Саратський, Тарутинський райони Одеської області) загальною площею 24 229,5 га. Земельна ділянка відведена для потреб оборони на підставі рішення Ради Міністрів УРСР від 10.08.1946 р. №742.

Розпорядженням Тарутинської районної державної адміністрації від 05.05.2005 №101/А-2005 зі складу земель Тарутинського загальновійськового

полігону було вилучено земельну ділянку площею 23 943 га. До даного документа розпорядженням Тарутинської РДА від 14.12.2005 № 368/А-2005 було внесено зміни, відповідно до яких вилучену площу було зменшено до 23 253,17 га. Частину цієї площі, а саме 11,4 тис. га, у 2006-2007 роках було передано фермерським господарствам в оренду на 49 років, ще 578 га було передано в приватну власність фізичним особам сіл Пасічне та Весела Долина. Проте, рішеннями судів по справах №2-а-3436/08/1570 та №1570/7450/2012, які набрали законної сили, розпорядження Тарутинської РДА про припинення права Міноборони на землі полігону було скасовано та зобов'язано повернути Міністерству земельну ділянку площею 23 253,17 га.

Таким чином, на цей час на території Веселодолинської сільської ради Тарутинського району Одеської області розташовані землі колишнього військового полігону «Тарутинський» загальною площею 23 253,17 га, які наразі перебувають у віданні Міністерства оборони України, що підтверджується офіційною позицією Міністра оборони України в листі №220/6545 від 06.11.2018 р.

Відповідно до вже згаданого судового рішення по справі №2-а-3436/08/1570 від 14.06.2012 р., яке набрало законної сили, власником земельних ділянок, закріплених за суб'єктами, що перебувають у сфері управління Міноборони, є держава в особі Кабінету Міністрів України, оскільки за статтею 116 Конституції України саме Кабінет Міністрів України є вищим органом в системі органів виконавчої влади, якому надано повноваження з управління об'єктами державної власності.

Згідно з пунктом 102 Положення про Міністерство оборони України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.11.2014 № 671, за Міністерством оборони закріплено повноваження з подання Кабінету Міністрів України пропозицій щодо відчуження військового майна.

Позбавлення великої кількості учасників АТО та інших учасників бойових дій на території Одеської області можливості отримати гарантовані державою земельні ділянки, вести власне селянське господарство, будувати будинки та почувати себе гідними громадянами своєї держави зумовлює чималу соціальну напругу і, як наслідок, необхідність та доцільність передачі земель військового полігону «Тарутинський» людям, які цього дійсно потребують та використовуватимуть їх за призначенням. Передані землі будуть надані учасникам бойових дій для ведення особистого селянського господарства відповідно до поданих ними заяв у встановленому законом порядку.

На підставі викладеного, враховуючи наявність невикористовуваних за призначенням земель у віданні Міністерства оборони України, просимо:

1. Передати у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Одеської області земельну ділянку колишнього військового полігону «Тарутинський» загальною площею 23 253,17 га, що розташована на території Веселодолинської сільської ради Тарутинського району Одеської області.

2. Надати згоду на зміну цільового призначення даної земельної ділянки із землі оборони на землю сільськогосподарського призначення.

3. У межах даної земельної ділянки закріпити право на її відведення у приватну власність за особами, які мають статус учасників бойових дій відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

## **ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА**

**до Проекту рішення «Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Кабінету Міністрів України та Міністерства оборони України про передачу у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Одеської області земельної ділянки колишнього військового полігону «Тарутинський» площею 23 253,17 га, що розташована на території Веселодолинської сільської ради Тарутинського району Одеської області для реалізації законних прав учасників бойових дій на отримання земельних ділянок**

Ми, депутати Одеської обласної ради, глибоко стурбовані ситуацією з нестачею земель сільськогосподарського призначення для відведення їх у приватну власність на території області. Про це свідчить велика кількість звернень до органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, котрі надходять від жителів регіону зі статусом учасників бойових дій (значна частина з них від бійців зони антитерористичної операції на території України). Військовослужбовці, не дивлячись на свій пільговий правовий статус, позбавлені можливості вести сільське господарство та забезпечувати власні родини, оскільки не в змозі отримати земельну ділянку з державної власності.

Право на безоплатне відведення земельної ділянки в приватну власність гарантоване державою та регламентоване частиною 6 статті 118 та статтею 121 Земельного кодексу України. Відповідно до цих положень, громадяни мають право одержати безоплатно у власність земельну ділянку із земель державної або комунальної власності для ведення особистого селянського господарства у межах норм безоплатної приватизації (у розмірі не більше 2,0 гектара).

За офіційною інформацією Державної служби України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції, станом на 11 вересня 2018 року, лише учасників АТО в Одеській області зареєстровано 11 568 осіб, не кажучи про ще більшу кількість осіб, яким надано статус учасників бойових дій відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». Керуючись нормами закону, ці люди звертаються до територіальних органів Держгеокадастру в Одеській області з відповідними клопотаннями, проте отримують численні відмови з мотивів відсутності вільних земель. Тобто, тим, хто захищав та продовжує захищати незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і жертвує собою на благо держави – не залишається нічого іншого як змиритись з цією ситуацією та відмовитись від власного законного права.

Сьогодні, на обліку Міністерства оборони України перебуває земельна ділянка військового містечка №11 (Арцизький, Саратський, Тарутинський райони Одеської області) загальною площею 24 229,5 га. Земельна ділянка відведена для потреб оборони на підставі рішення Ради Міністрів УРСР від 10.08.1946 р. №742.

Розпорядженням Тарутинської районної державної адміністрації від 05.05.2005 №101/А-2005 зі складу земель Тарутинського загальновійськового полігону було вилучено земельну ділянку площею 23 943 га. До даного

рішення розпорядженням Тарутинської РДА від 14.12.2005 № 368/А-2005 було внесено зміни, відповідно до яких вилучену площу було зменшено до 23 253,17 га. Частину цієї площі, а саме 11,4 тис. га, у 2006-2007 роках було передано фермерським господарствам в оренду на 49 років, ще 578 га було передано в приватну власність фізичним особам сіл Пасічне та Весела Долина. Проте, рішеннями судів по справах №2-а-3436/08/1570 та №1570/7450/2012, які набрали законної сили, розпорядження Тарутинської РДА про припинення права Міноборони на землі полігону було скасовано та зобов'язано повернути Міністерству земельну ділянку площею 23 253,17 га.

Таким чином, на цей час на території Веселодолинської сільської ради Тарутинського району Одеської області розташовані землі колишнього військового полігону «Тарутинський» загальною площею 23 253,17 га, які наразі перебувають у віданні Міністерства оборони України, що підтверджується офіційною позицією Міністра оборони України в Листі №220/6545 від 06.11.2018 р.

Відповідно до вже згаданого судового рішення по справі №2-а-3436/08/1570 від 14.06.2012 р., яке набрало законної сили, власником земельних ділянок, закріплених за суб'єктами, що перебувають у сфері управління Міноборони, є держава в особі Кабінету Міністрів України, оскільки статтею 116 Конституції України саме Кабінет Міністрів України є вищим органом в системі органів виконавчої влади, якому надано повноваження з управління об'єктами державної власності.

Згідно з пунктом 102 Положення про Міністерство оборони України, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 26.11.2014 № 671, за Міністерством оборони закріплено повноваження з подання Кабінету Міністрів України пропозиції щодо відчуження військового майна.

Велика кількість учасників АТО та інших учасників бойових дій на території Одеської області, які позбавлені можливості отримати гарантовані державою земельні ділянки, вести власне селянське господарство, будувати будинки та почувати себе гідними громадянами своєї держави, зумовлює чималу соціальну напругу, і як наслідок, необхідність та доцільність передачі земель військового полігону «Тарутинський» людям, які цього дійсно потребують та використовуватимуть їх за призначенням. Передані землі будуть надані учасникам бойових дій для ведення особистого селянського господарства, відповідно до поданих ними заяв у встановленому законом порядку.

На підставі викладеного, враховуючи наявність невикористовуваних за призначенням земель у віданні Міністерства оборони України, **просимо,-**

1. Передати у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Одеської області земельну ділянку колишнього військового полігону «Тарутинський» загальною площею 23 253,17 га, що розташована на території Веселодолинської сільської ради Тарутинського району Одеської області.

2. Надати згоду на зміну цільового призначення даної земельної ділянки із землі оборони на землю сільськогосподарського призначення.

3. У межах даної земельної ділянки закріпити право на її відведення у приватну власність, за особами, які мають статус учасників бойових дій відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

**Депутат Одеської обласної ради**

**В.М. Шкарівський**

Голові Одеської обласної ради  
Урбанському А.І.

## ЗАУВАЖЕННЯ

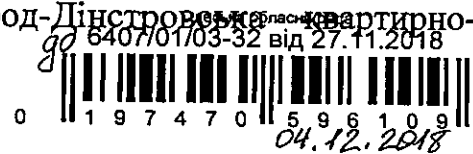
юридичного управління апарату обласної ради до проекту рішення обласної ради «Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Кабінету Міністрів України та Міністерства оборони України про передачу у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Одеської області ділянки колишнього військового полігону «Тарутинський площею 23 253, 17 га, що розташована на території Веселодолинської сільської ради Тарутинського району Одеської області для реалізації законних прав учасників бойових дій на отримання земельних ділянок»

Юридичне управління апарату обласної ради, розглянувши проект рішення обласної ради «Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Кабінету Міністрів України та Міністерства оборони України про передачу у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Одеської області ділянки колишнього військового полігону «Тарутинський площею 23 253, 17 га, що розташована на території Веселодолинської сільської ради Тарутинського району Одеської області для реалізації законних прав учасників бойових дій на отримання земельних ділянок», який внесено Депутатською фракцією «Опозиційний блок», зауважує наступне.

Проектом пропонується звернутися до уповноважених органів в особі Кабінету Міністрів України та Міністерства оборони України стосовно передачі обласній раді земель колишнього полігону «Тарутинський».

Необхідно звернути увагу, що на землях колишнього полігону «Тарутинський» у 2012 року обласною радою рішенням від 26.04.2012 р. № 445-VI «Про оголошення природної території Веселодолинської сільської ради Тарутинського району ландшафтним заказником місцевого значення «Тарутинський степ» утворено заказник місцевого значення «Тарутинський степ», який, в свою чергу, Україною внесено до «Смарагдової мережі Європи». «Смарагдова мережа Європи» це мережа територій особливого природоохоронного значення, важливих для збереження біорізноманіття, в країнах Європи, що створена у 1998 року для виконання Беренської конвенції 1979 року, яка у 1996 році була ратифікована Україною.

У зв'язку з тим, що Міністерством оборони не було проведено процедури відведення земельної ділянки колишнього полігону «Тарутинський» згідно із законодавством, обласною радою не визнано зазначені землі, як такі, що перебувають у сфері управління Міністерства оборони. На даний час це питання розглядається у Одеському окружному адміністративному суді – справа № 815/2910/17 за адміністративним позовом Міністерства оборони України до Одеської обласної ради, Департаменту екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації, треті особи: Оперативне командування «Південь», Білгород-Дністровська флотилія, Одеська обласна квартирно-експлуатаційна контора № 6407/01/03-32 від 27.11.2018




експлуатаційна частина району, Татарбунарська районна громадська екологічна організація «Відродження», Національний природний парк «Тузовські лимани», Громадська організація «Одеська обласна організація «Зелений лист», Тарутинська районна державна адміністрація Одеської області, Веселодолинська сільська рада Тарутинського району Одеської області, Відділ Держгеокадастру у Тарутинському районі Одеської області, Міжнародна благодійна організація «Екологія-Право-Людина», Міністерство екології та природних ресурсів України, Кабінет Міністрів України про визнання неправомірною бездіяльність, визнання неправомірним та скасування рішення від 26.04.2012 р. №445-VI «Про оголошення природної території Веселодолинської сільської ради Тарутинського району ландшафтним заказником місцевого значення «Тарутинський степ», визнання неправомірним та скасування наказу від 09.03.2017 р. №8 «Про затвердження Положення про ландшафтний заказник місцевого значення «Тарутинський степ».

Прийняття зазначеного проекту рішення призведе до визнання обласною радою прав Міністерства оборони України на землі «Тарутинського степу» та фактичного визнання позову у наведеній вище судовій справі.

Також необхідно зазначити, що Міністерством екології України на даний час розглянуто та погодження утворення на цих землях національного парку/заказнику «Тарутинський степ».

Начальник юридичного управління  
апарату Одеської обласної ради



Р.С. Лебедев